

PŘEDNÁŠKY

Středa 1. dubna 2015 v 19:00 hodin

ODVRÁCENÁ STRANA VESMÍRU (The Dark Side of the Universe)

Mimořádná přednáška pro veřejnost věnovaná supermasivním černým díram v centrech kup galaxií, temné hmotě a temné energii, od jejich objevu až po současný výzkum.

Doplněno počítačovou prezentací s bohatým obrazovým materiálem.

Přednáší **Norbert Werner, Ph.D.**, pracovník *Stanford University* a *Kavli Institute for Particle Astrophysics and Cosmology*.

* * *

Čtvrtek 9. dubna 2015 od 17:00 hodin

BAKTERIE, JAKÝ JE JEJICH METABOLISMUS

Bakterie patřily k řetězci vývoje života na Zemi. Vznikly cca před 3 miliardami let a ovlivnily jak vývoj prostředí, tak vývoj jiných druhů, neboť infekce jsou významnými faktory selekce. Již bylo popsáno více než 2000 druhů bakterií.

Přednáška pro veřejnost v rámci jednodenní akce projektu Společně pro výzkum, rozvoj a inovace.

Přednáší **prof. René Kizek**, *Laboratoř metalomiky a nanotechnologií, Mendelova univerzita v Brně*

* * *

Středa 15. dubna 2015 v 19:00 hodin

LOV ASTROZÁŽITKŮ Z LODĚ I MEZI OVCEMI

Úplné zatmění Slunce je neuvěřitelný úkaz, za kterým cestují lidé po celém světě. Letos jsme mohli pozorovat toto nebeské divadlo i na dvou místech v Evropě. Stovky astronomů, nadšenců i náhodných turistů zaplnily Faerské ostrovy a Špicberky do takové míry, že pár dnů před samotným zatměním nepřijímaly ostrovy nové návštěvníky. I z Česka se objevilo několik astronomů a nadšenců, kteří zamířili se zavazadly plnými techniky pozorovat nádherný úkaz.

Cesta lodí, krajina bez stromů, krásné scenérie, ovce, nádherná polární záře, naděje i zoufalství nad počasím a samozřejmě zatmění Slunce - to jsou jen střípky z české expedice na Faerské ostrovy.

Přednáší **Martina Exnerová**, členka expedice a odborná pracovníce Hvězdárny Valašské Meziříčí.

AKCE

Středa 22. dubna 2015 od 9:00 do 17:00 hodin

DEN ZEMĚ

V parku u Zámku Kinských a v amfiteátru ve Valašském Meziříčí se uskuteční zábavné a vzdělávací programy v rámci **Dne Země**, na jejichž organizaci se budou podílet různé instituce města. Dopolední program je určen především pro MŠ a ZŠ.

Hvězdárna Valašské Meziříčí připravuje v rámci této akce pozorování Slunce dalekohledem a pozorování Slunce + zábavný astronomický kvíz.

ASTRONOMICKÁ POZOROVÁNÍ

Astronomická pozorování pro veřejnost - **DUBEN**:

PONDĚLÍ * ÚTERÝ * STŘEDA * ČTVRTEK * PÁTEK

ve **20:30 hodin** (kromě pondělí 6. dubna)

Program pozorování:

Měsíc – od 1. do 6. dubna a od 21. do 30. dubna

Merkur – na konci měsíce

Venuše – po celý měsíc večer nad západním obzorem

Jupiter – po celý měsíc

Hvězdy a vícenásobné hvězdné systémy – po celý měsíc

Hvězdotupy, mlhoviny, galaxie – neruší-li příliš svým svitem Měsíc

PŘIPRAVUJEME

LETNÍ PUTOVÁNÍ VESMÍREM 2015

V roce 2015 pořádá Hvězdárna Valašské Meziříčí letní astronomický tábor a praktikum **v termínu 3. až 12. července**. Tábor se uskuteční v areálu hvězdárny a je určen zájemcům o astronomii, astronomická pozorování, přírodu, sport, soutěžení, výlety apod. ve věku od 9 do 14 let.

Podrobnější informace najdete na <http://www.astrom.cz> v rubrice „Dětem“. Kontaktní osoba – **Mgr. Radek Kraus**, rkrus@astrom.cz, tel. 571 611 928.

PROJEKTY

Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o. ve spolupráci s partnery projektu **Společně pro výzkum, rozvoj a inovace** - Laboratoř metalomiky a nanotechnologií, Mendelova univerzita v Brně a Slovenskou organizací pro vesmírné aktivity - pořádá **9. dubna 2015** jednodenní akci s názvem

KOSMICKÉ TECHNOLOGIE, VYUŽITÍ V PRAXI.

Jedná se o akci k podpoře spolupracující a kooperující sítě **STRATO-NANOBIOLAB** v příhraničí SR-ČR.

Akce se uskuteční v prostorách Hvězdárny Valašské Meziříčí, p. o.

Dopolední část je věnována akcím pro žáky a studenty (na základě předchozí domluvy) a odpolední část je pro odbornou veřejnost i další zájemce. Program najdete na <http://www.astrom.cz/>.

Strato-NanoBio Lab je síť pro stratosférickou a pozemní výzkumnou infrastrukturu na bázi přeshraniční spolupráce mezi Laboratoř metalomiky a nanotechnologií (ČR), Slovenskou společností pro vesmírné aktivity (SR) a Hvězdárnou Valašské Meziříčí (ČR).

* * *

Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o. a Krajská hvězdárna v Žilině pořádají v rámci projektu **Rozvoj přeshraniční kooperující sítě pro odbornou práci a vzdělávání** ve dnech **24. a 25. dubna 2015** na Astronomickém a geofyzikálním observatoři UK v Modre

ODBORNÉ SPOLEČNÉ ŠKOLENÍ

určené pracovníkům partnerských organizací, ale i dalším zájemcům, spolupracovníkům, kteří budou v rámci kooperující sítě spolupracovat a podílet se na pozorování, provozu stanic a zpracování, distribuci výsledků a vzdělávání.

Projekt je spolufinancován z Fondu Mikroprojektů Operačního programu příhraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013.

Podrobnější informace o programu najdete na internetových stránkách Hvězdárny Valašské Meziříčí <http://www.astrom.cz/>.

DUBEN 1955

V tomto díle seriálu o dění na hvězdárně v roce 1955 se zaměříme na akce pro veřejnost. O těchto aktivitách jsem informován z pravidelných hlášení, které zasilal Josef Doleček na Krajský národní výbor do Gottwaldova, Okresní úřad ve Valašském Meziříčí a jednu kopii zasilal i do Oblastní lidové hvězdárny v Olomouci. Celý název dokumentu, ze kterého jsem čerpal a v textu z něj cituji je: „Zprávy o činnosti Valašské lidové hvězdárny ve Valašském Meziříčí na II. čtvrtletí 1955“.

Astronomický kroužek

Z dostupných dokumentů víme, že první schůzka astronomického kroužku se uskutečnila 6. dubna. A na programu byly dva body: vypracování plánu činnosti a „Kousek astrognosie pro začátečníky: Orion.“ Další setkání členů kroužku proběhla 13. a 20. dubna s touto náplní: „Pokračování ve studiu Oriona pro začátečníky. Započato s demontováním dalekohledů pro stěhování na hvězdárnu.“ a „Kousek astrognosie pro začátečníky: Býk.“

Astronomické přednášky pro veřejnost

V dubnu 1955 pořádala hvězdárna 5 přednášek pro veřejnost. Ty probíhaly „v kulturním středisku na místním nádraží...“ ve dnech 6., 13., 20., a 27. dubna. Přednášejícím byl Josef Doleček, který v rámci své osvětové činnosti prezentoval nejnovější poznatky o Sluneční soustavě, Zemi, Měsíci a Merkuru. Nesmíme zapomenout na přednášku o Albertu Einsteinovi a teorii relativity přednesou Dr. Hubertem Sloukou.

Odborné činnosti a astronomická pozorování pro veřejnost

Zpráva o činnosti nás také informuje o odborných aktivitách Josefa Dolečka. Počátkem dubna se připravoval na pozorování planety Jupiter a jeho měsíců. Pro tyto potřeby si sestavil tabulky (diagram) znázorňující polohy jednotlivých Jupiterových měsíců a časy přechodů přes kotouček planety. A tak mohl 5. dubna návštěvníkům večerního pozorování ukázat přechod měsíce Europa. O několik dnů později připravil pozorování pro žáky „...ústavu hluchoněmých...“ a jak si sám poznamenal „Bylo to zvědavé a vděčné publikum“.

(Mgr. Radek Krus, Hvězdárna Valašské Meziříčí)

Pozorování částečného zatmění Slunce 20. března 2015 se zúčastnilo téměř 500 návštěvníků z řad veřejnosti a žáků místních základních škol. Všem děkujeme za návštěvu.

PROGRAMOVÝ ZPRAVODAJ HVĚZDÁRNY VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZLÍNSKÉHO KRAJE A VALAŠSKÉ ASTRONOMICKÉ SPOLEČNOSTI

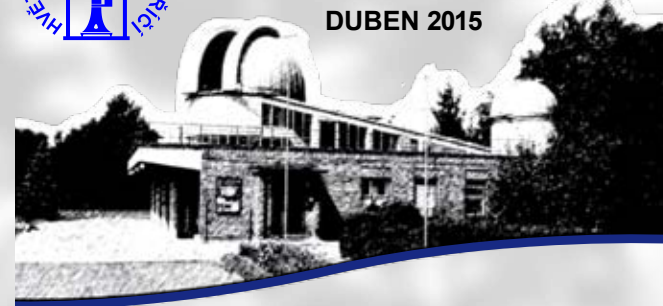
Vydává Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.: Vsetínská 78, 757 01 Valašské Meziříčí
tel./fax: 571 611 928; E-mail: info@astrovm.cz; URL: www.astrovm.cz

Sazba a tisk: Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.

HVĚZDÁRNA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

DUBEN 2015

Snímek zatmění Slunce z 20. března 2015
(foto: Hvězdárna Valašské Meziříčí, nahoře v úžře Callik, dole Hoř.)